בורהביה זוחלת ממשיכה "לפלוש" לישראל באזור הגליל המזרחי

דוד פורת – קיבוץ אפיקים david_15148@yahoo.com

תאריך התצפית: 29.6.2019

פורסם: 16.7.2019

==========

מאז התצפית הראשונה של מציאת **בורהביה זוחלת** *Boerhavia repens* בצפון ישראל (ראה: בורהביה זוחלת – מציאה ראשונה בגליל התחתון ומשמעותה, כלנית מס.4 תשע"ז) ממשכה ה**בורביה הזוחלת** להתפשט בגליל התחתון המזרחי. במהלך שני החודשים האחרונים דגמנו אותה בשבעה אתרים שונים בפאתי מנחמיה ויער אשכול במורדות התחתונים של רכס אלות.

לפי אופן הפעילות ומהות השטח, לפחות חלק מהאוכלוסיות טבעיות. לגבי השאר אין לשלול מעורבות אדם. מצע הגידול הוא אספלט, בטון סדוק ואדמה או ערבוב של שניהם. קיימת שונות רבה בצורת העלה ובגוון שלו – מאפור כבד עד ירוק דשא; כמו כן, ישנה שונות גדולה בגוון העלה הנובעת משעירות שונה – מעלה קרח ועד עלה לביד.

מימין ומשמאל: בורהביה זוחלת ביום המציאה, מושב מנחמיה, 29.6.2019. במרכז: רכס מצפה-אלות. בורהביה זוחלת נמצאה גם באתר מופרע ולח ביער קק"ל במדרון מתחת למצפה-אלות. איזור זה נשתל ברובו ביער מגוון אך פתוח בשנות ה-80 של המאה הקודמת, המאפשר גידולם של צמחים רבים מחגורת הספר. האקלים באזור זה ים-תיכוני יובשני ומתאפיין בטמפרטורות ממוצעות וקיצוניות גבוהות ביותר. תוספת לחות מלאכותית במעונות מופרעים – אלה הם התנאים האקלימיים אשר איפשרו לבורהביה זוחלת, צמח סודאני, להתנחל באזור הצפוני, מאות קילומטרים מאזור תפוצתו הטבעי במזרח אפריקה ועד עין-גדי. צילם דוד פורת ©
להגדלה – לחצו על התמונה.

נמצאו שבע אוכלוסיות בשני אזורים סמוכים: רכס אלות ואזור מנחמיה (אין שונות מהותית בולטת בין פרטי רכס הפוריה לפרטי רכס מנחמיה):

1. לב היישוב. 2 פרטים, קוטר 2 מ' חלקים מעוצים; פרט משתרע ופורח.
2. שטח פתוח במערב היישוב. 30 פרטים יחד עם **ליפיה זוחלת** מדוכאת, גם היא בפריחה, ו**ינבוט השדה**. שונות רבה בעלים כולל קצוות מחודדים פריחה שופעת.
3. מגרש אספלט בישוב מנחמיה. חלקים מעוצים רבים, ניצני פירות ירוקים, תפרחות מאד מפותחות, חלקי צמח עומדים עד 1 מ'.
4. משטח בטון סדוק במנחמיה. 20 פרטים בוגרים בפריחה.
5. 100 פרטים צעירים וגם ותיקים עם בסיס מעוצה, קוטר 20-200 ס"מ, רובם ככולם שרועים. צפיפות גבוהה של פרטים, פריחה רבה, נספרו 8 פרחים בדור, וגם ניצני פריחה רבים.
6. 30 פרטים בפריחה, צעירים וגם בוגרים, בסיסם מעוצה, קוטר מ-30 עד 150 ס"מ. חלק מהאוכלוסיה עומד עד גובה 1 מ' בתוך עשבייה חד-שנתית דלילה, כולל פריחה מפותחת. גם כאן נמצא 8 פרחים.
7. מצפור במערב מנחמיה, שוליים תחתונים של יער אשכול. מעורב **ביבלית מצויה**, **קוטב מצוי**, **עוקץ-עקרב שעיר** ומיני **ירבוז**. יתכן והושקה בעבר.

בורהביה זוחלת. צילם דוד פורת ©
להגדלה - לחצו על התמונה.

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: פורת ד 2019 בורהביה זוחלת ממשיכה "לפלוש" לישראל באזור הגליל המזרחי, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 6.

בורהביה זוחלת Boerhavia repens ממשיכה "לפלוש" לישראל באזור הגליל המזרחי

==========